

KOCAELİ SANAYİ ODASI
KOCAELİ CHAMBER OF INDUSTRY

2018 YILI TÜRKİYE’NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇERİSİNDE KOCAELİ’NDE YERLEŞİK SANAYİ KURULUŞLARININ PROFİLİ

HAZIRLAYAN
İŞ GELİŞTİRME SERVİSİ

Kocaeli Sanayi Odası, Fuar İçi, 41040 İzmit / Kocaeli
T. 262 315 80 00 F.262 321 90 70 kso@kosano.org.tr www.kosano.org.tr

YAYIN NO:2019.İGE.08

GİRİŞ

İstanbul Sanayi Odası'nca (İSO) 1968 yılından bu yana her yıl kamuoyuna sunulan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması, yalnız sanayicilerimizin değil, ekonomimizin tümüne ilişkin bir referans niteliğindedir.

İSO 500 kapsamında kuruluşlar net üretimden satışlara göre sıralanırken, net satış hasılatı, üretici fiyatlarıyla brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadırlar. Çalışmada kuruluşların beyanları esas alınmakta olup, kuruluşların beyanları, Maliye Bakanlığı'na verdikleri yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları ile karşılaştırılarak kontrol edilmektedir.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması temel alınarak Odamız tarafından yapılan araştırmaya göre, 2018 yılı net üretimden satışlarına göre yapılan sıralamada KSO üyesi 79 firma 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer almayı başararak üst düzey bir performans göstermişlerdir. 2017 yılı satışlarına göre ise de KSO üyesi 82 firma listede yer almayı başarmıştı.

İlk yüz büyükte 2018 yılında 24 Kocaelili firma yer almıştır. 2018 yılı 500 büyük firma içerisinde yer alan Odamız üyesi 79 firmanın 14'ü Kocaeli Sanayi Odasının Meclisinde temsil edilmektedir. Meslek Komitesi üyeleri çerçevesinde bakıldığında 11 meslek komitesi üyemiz listede bulunmaktadır. Bu sonuç bize bölgemizin dünya ile rekabet etmede ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca KOBİ'lerimizden yeni büyük firmalarımızın doğduğunu görüyoruz.

Bu yıl da ilk on firma içerisinde ilimizden üç firma yer aldı. Her yıl olduğu gibi Türkiye'nin en büyük firması TÜPRAŞ'ı, Ford Otomotiv Sanayi izledi. Yine ilimizde faaliyet gösteren Hyundai Assan Otomotiv bu yıl onuncu sırada yer aldı.

2018 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş, son beş yıldır olduğu gibi yine "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ, İSO 500'ün yarattığı toplam brüt katma değer 2016'da yüzde 19,1'ini, 2017'de yüzde 19'unu gerçekleştirirken, 2018'de bu oran yüzde 16,2'ye gerilemiştir.

2018 yılında en yüksek brüt katma değeri yaratan TÜPRAŞ aynı zamanda Türkiye'nin üretimden satışlara göre en büyük kuruluş olmayı da sürdürmüştür. TÜPRAŞ 2018 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam üretimden satışlarının yüzde 9'unu gerçekleştirmiştir.

2018 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş arasında birinci sırada "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş." yer almaktadır. En çok ihracat yapan kuruluşlar arasında otomotiv sektörü yine sürükleyici rol oynamış, gösterdiği ihracat performansı ile ilk üçteki ağırlığını korumuştur.

2018 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamına giren 79 KSO üyesi sanayi kuruluşu, üretimden satışlardan %28,1 oranında pay almıştır.

79 Büyük KSO üyesi sanayi kuruluşunun 32'si yabancı sermayelidir.

Ekte sunulan rapor İSO tarafından yayınlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Raporu baz alınarak hazırlanmıştır. Raporun faydalı olmasını diler, saygılar sunarız.

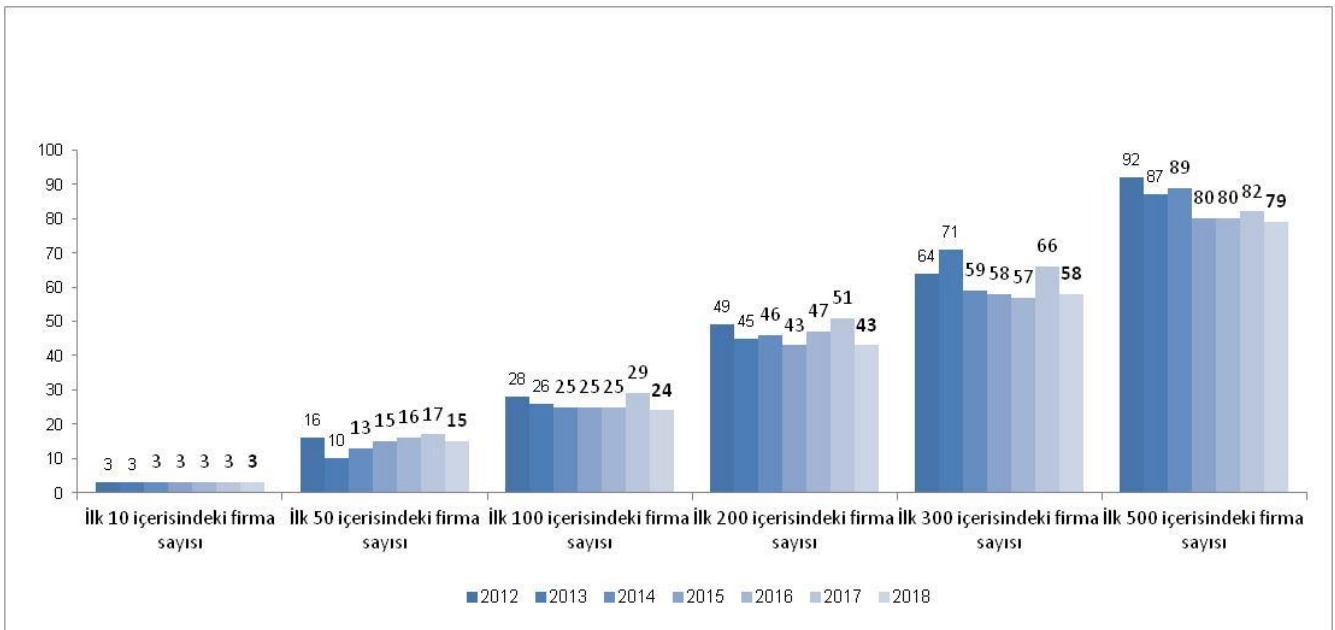
KOCAELİ SANAYİ ODASI

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” anketinde 2018 yılında **79** firma yer almıştır.

Firmaların genel sıralamasına baktığımızda ise;

2018 yılında;

- İlk 10 içerisinde **3** firma, 2017 yılında 3 firma,
- İlk 50 içerisinde **15** firma, 2017 yılında 17 firma,
- İlk 100 içerisinde **24** firma, 2017 yılında 29 firma,
- İlk 200 içerisinde **43** firma, 2017 yılında 51 firma,
- İlk 300 içerisinde **58** firma, 2017 yılında 66 firma,
- İlk 500 içerisinde **79** firma, 2017 yılında 82 firma yer almıştır.

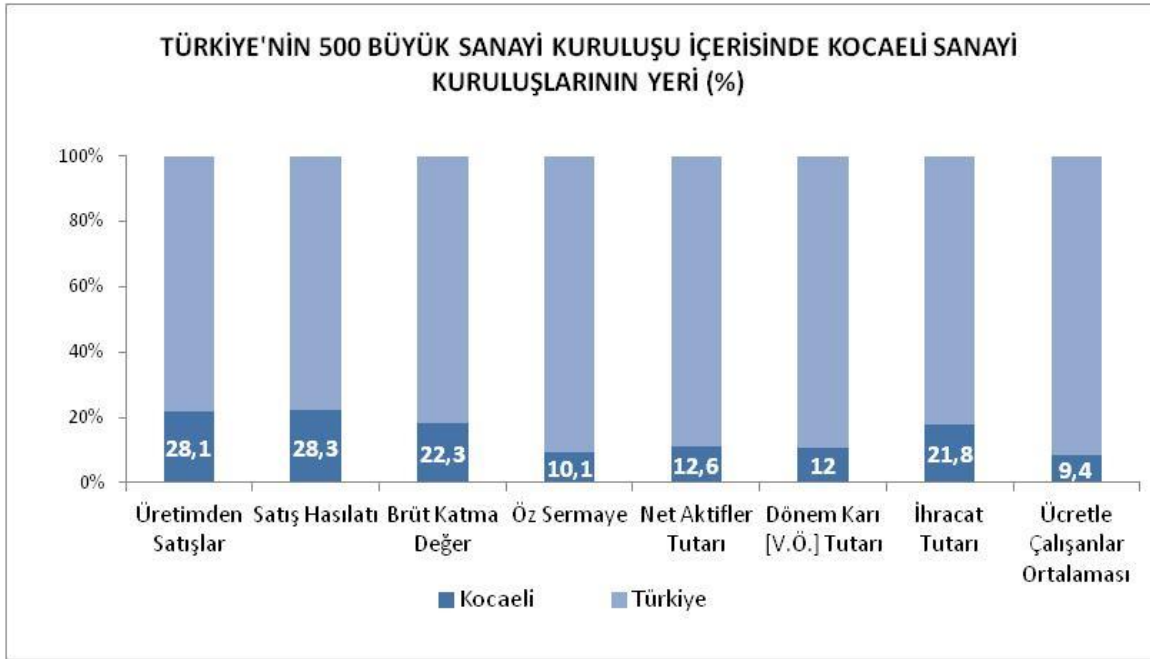

“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” incelendiğinde, her yıl olduğu gibi **TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.** birinci sırada yer almaktadır. Bu yıl ilk On içerisinde ise; TÜPRAŞ, Ford-Otosan ve Hyundai Assan firmaları yer aldı.

2018 Yılı	2017 Yılı	“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” İçerisinde yer alan Kocaeli Firmaları
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.
10	10	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
11	14	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.
18	11	Aygaz A.Ş.
26	26	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.
30	33	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.
31	31	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
32	38	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
35	35	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.
39	45	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.

43	55	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.
45	51	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
46	40	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
47	49	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.
51	44	İpragaz A.Ş.
56	56	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.
66	60	Honda Türkiye A.Ş.
67	70	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.
74	-	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.
76	73	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.
87	88	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.
92	139	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.
99	94	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
102	236	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.
108	111	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
122	98	Trakya Cam Sanayii A.Ş.
123	143	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.
124	123	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.
128	212	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.
129	138	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.
130	106	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.
131	109	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
138	135	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.
148	164	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.
162	192	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
165	175	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
166	142	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
173	146	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.
184	270	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.
188	207	Deva Holding A.Ş.
196	173	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
198	171	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
202	170	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
206	226	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.
213	199	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
230	196	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.
243	284	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.
245	268	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.
249	250	Farplas Otomotiv A.Ş.
250	239	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
255	237	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.
257	-	-
265	261	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.
267	308	Ağır Haddecilik A.Ş.
274	321	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.
275	264	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
291	247	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.
334	359	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.
341	362	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
342	301	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.

352	480	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
354	346	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.
362	385	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.
371	426	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.
391	470	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.
393	353	İzocam Tic. ve San. A.Ş.
403	412	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.
412	381	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.
426	476	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
437	459	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.
438	493	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.
456	498	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.
461	436	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.
462	-	Hektaş Ticaret T.A.Ş.
464	406	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.
474	428	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.
491	-	-
493	-	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.

SEKTÖREL GRUPLARA GÖRE SANAYİ KURULUŞLARI

GIDA ÜRÜNLERİNİN İMALATI /87 - % 6

1. Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.
2. Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.
3. Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.
4. Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
5. Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
6. Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.

AĞAÇ, AĞAÇ ÜRÜNLERİ VE MANTAR ÜRÜNLERİ İMALATI (MOBİLYA HARIÇ) / 8 - % 38

1. Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
2. Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
3. Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.

KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİNİN İMALATI /15 - %20

1. Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
2. Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
3. Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.

KOK KÖMÜRÜ VE RAFİNE EDİLMİŞ PETROL ÜRÜNLERİ İMALATI / 4 - % 100

1. TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
2. Aygaz A.Ş.
3. Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
4. İpragaz A.Ş.

KİMYASALLARIN VE KİMYASAL ÜRÜNLERİN İMALATI / 32 - % 38

1. Hayat Kimya Sanayi A.Ş.
2. Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.
3. Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
4. İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.
5. DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
6. Gübre Fabrikaları T.A.Ş.
7. Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.
8. Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.
9. Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
10. Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.
11. Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.
12. Hektaş Ticaret T.A.Ş.

TEMEL ECZACILIK ÜRÜNLERİNİN VE ECZACILIĞA İLİŞKİN MALZEMELERİN İMALATI / 5 - % 40

1. Deva Holding A.Ş.
2. Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.

KAUÇUK VE PLASTİK ÜRÜNLERİN İMALATI / 20 - %25

1. BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.
2. Goodyear Lastikleri T.A.Ş.
3. Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.
4. Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
5. Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.

DİĞER METALİK OLMAYAN MİNERAL ÜRÜNLERİN İMALATI /26 - % 23

1. Anadolu Cam Sanayii A.Ş.
2. Trakya Cam Sanayii A.Ş.
3. Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.
4. Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.
5. Nuh Çimento Sanayi A.Ş.
6. İzocam Tic. ve San. A.Ş.

ANA METAL SANAYİİ /76 - % 22

1. Çolakoğlu Metalurji A.Ş.
2. Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.
3. Kroman Çelik Sanayii A.Ş.
4. Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
5. Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.
6. Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.
7. Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.
8. Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.
9. Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.
10. Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.
11. Ağır Haddecilik A.Ş.
12. Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.
13. Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.
14. Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
15. Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.
16. Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.

FABRİKASYON METAL ÜRÜNLERİ İMALATI /21 - % 14

1. Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
2. -
3. Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.

ELEKTRİKLİ TEÇHİZAT İMALATI /35 - % 11

1. Farplas Otomotiv A.Ş.
2. Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.
3. ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.
4. Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.

BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAMIŞ MAKİNA VE EKİPMAN İMALATI / 11- % 18

1. Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.
2. Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.

MOTORLU KARA TAŞITI, TREYLER(RÖMORK)VE YARI TREYLER(YARI RÖMORK)İMALATI / 48 - % 25

1. Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.
2. Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
3. Honda Türkiye A.Ş.
4. Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
5. Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.
6. Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
7. Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
8. B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.
9. Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.
10. OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.
11. İsmi açıklanmamıştır.
12. Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.

ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI /15 - %7

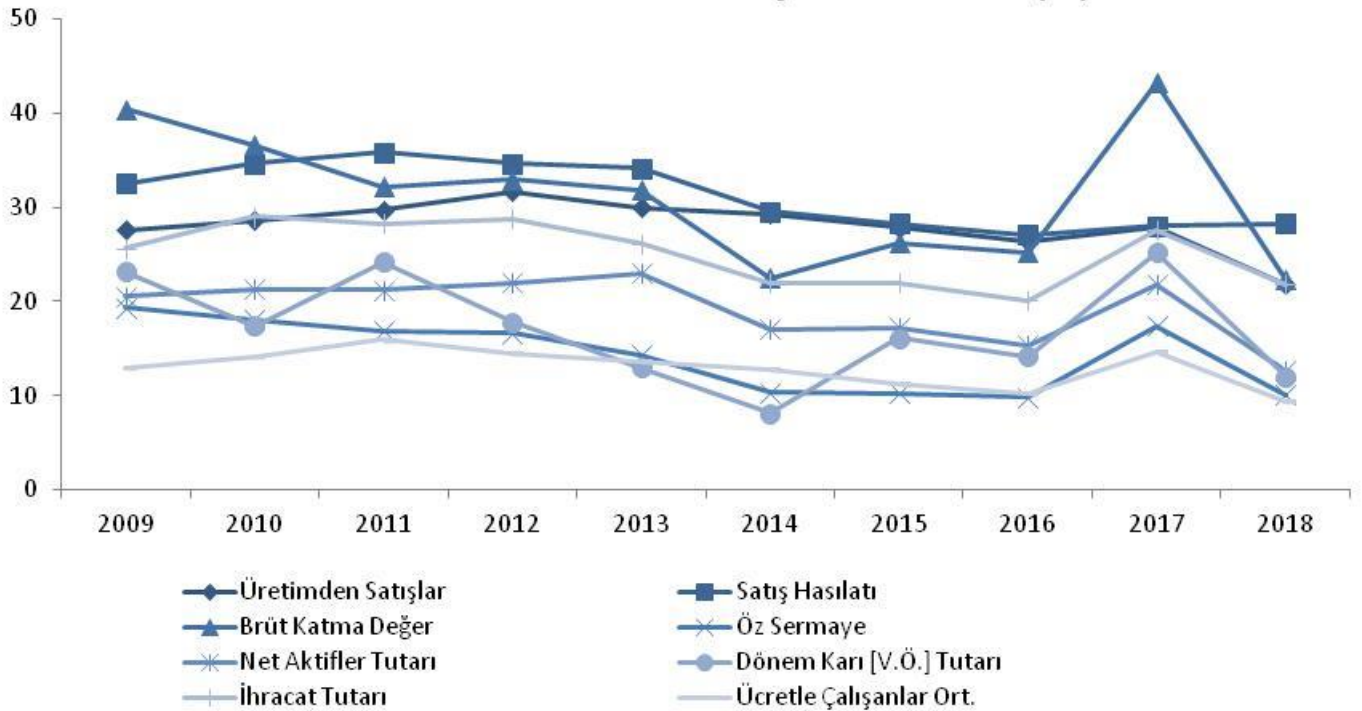
1. Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.

2018 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINA GİREN KSO ÜYESİ SANAYİ KURULUŞLARININ 500 KURULUŞ İÇERSİNDEKİ YERLERİ (TL)

	A	B	B/A KSO (%) 2014 (89)	B/A KSO (%) 2015 (80)	B/A KSO (%) 2016 (80)	B/A KSO (%) 2017 (82)	B/A KSO (%) 2018 (79)
	500 Büyük Sanayi Kuruluşu	KSO Üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşu					
Üretimden Satışlar (Net)	878.035.206.236	246.949.155.623	29,2	27,8	26,4	27,8	28,1↑
Toplam Satış Hâsılatı (Net)	987.028.843.202	279.324.767.915	29,5	28,3	27	28	28,3↑
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	230.313.231.411	51.407.486.203	22,4	26,2	25,2	43,2	22,3↓
İhracat (Bin \$)	71.774.238	15.656.665	21,9	22	20,1	27,5	21,8↓
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (VÖ)	63.528.258.361	7.603.075.374	8,1	16,1	14,1	25,2	12↓
Öz Kaynak	289.840.657.012	29.185.467.094	10,3	10,2	9,8	17,3	10,1↓
Net Aktifler	879.334.143.011	110.747.746.041	17	17,2	15,3	21,8	12,6↓
Ücretle Çalışanlar	690.704	64.680	12,8	11,2	10,2	14,6	9,4↓

* 2 KSO üyesi sanayi kuruluşu bilgilerini vermediği için değerlendirmeye alınamamıştır.

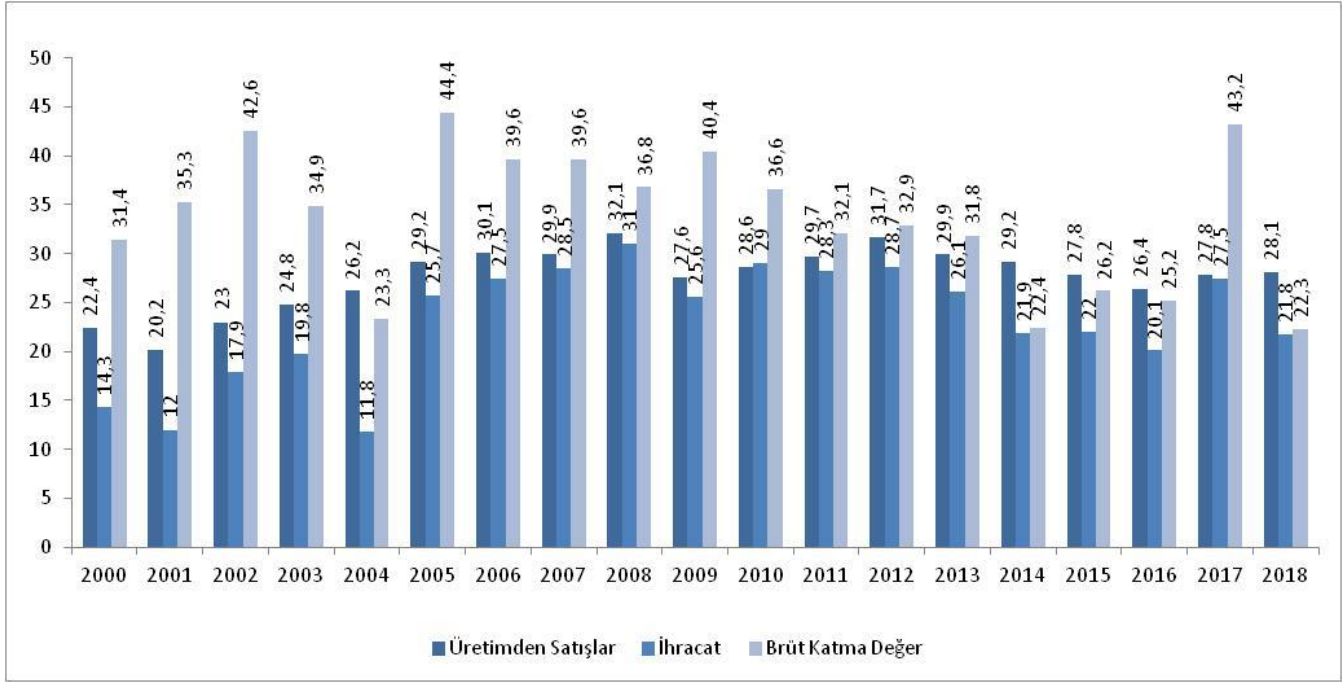
2018 YILINDA 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINA GİREN KSO ÜYESİ SANAYİ KURULUŞLARININ YERİ (%)

2018 Yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasına giren KSO üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşu bulunmaktadır.

79 Büyük sanayi kuruluşunun hepsi özel sektör kuruluşudur.

2018 yılında KSO üyesi büyük sanayi kuruluşları 500 büyük sanayi kuruluşlarının üretimden satışlarının %28,1'ini, ihracatının %21,8'ini ve yarattığı brüt katma değerini %22,3'ünü gerçekleştirmişlerdir.

YABANCI SERMAYE

2018 yılında İSO 500 Büyük Kuruluş arasında yabancı sermayeli 117 kuruluş yer almıştır. 500 büyük sanayi kuruluşunun üretimden satışlarının %31,1'ini bu kuruluşlar gerçekleştirmiştir.

KSO üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşunun 32'si yabancı sermayelidir. KSO üyesi 32 yabancı sermayeli büyük sanayi kuruluşu 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışlarının %9'unu, KSO üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışlarının %33'ünü gerçekleştirmiştir.

İhracatta ise KSO üyesi yabancı sermayeli 32 Büyük Sanayi Kuruluşu, 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun ihracatının %60'ını, KSO üyesi 79 Büyük Sanayi Kuruluşunun ihracatının ise %13'ünü gerçekleştirmiştir.

KARLILIK

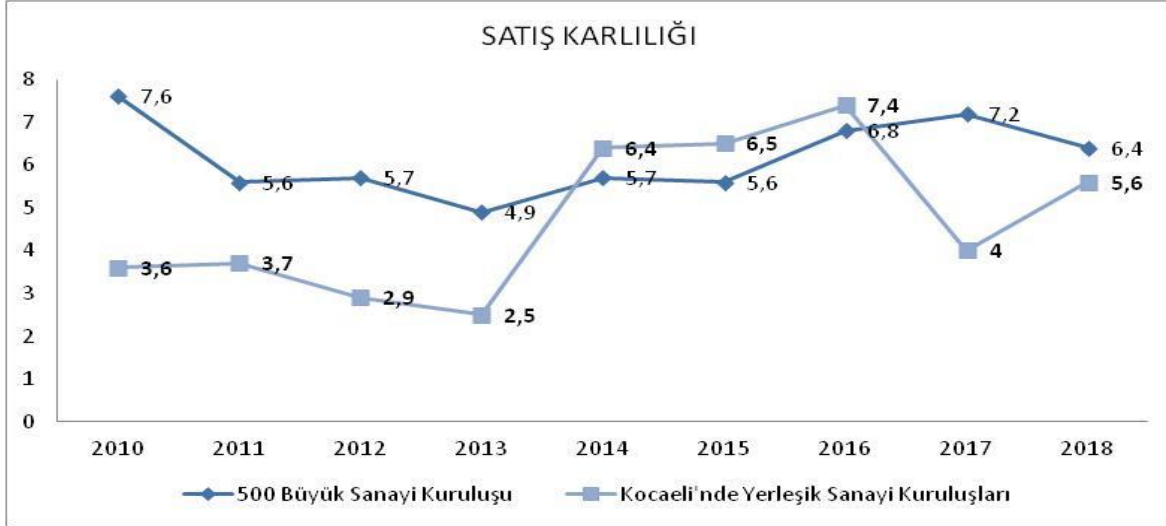
2018 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 381'dir. 2018 yılında zarar eden kuruluşların sayısı ise 119'dur. Kar eden 381 firmanın 19'u (*2 KSO üyesi sanayi kuruluşu bilgilerini vermediği için değerlendirmeye alınamamıştır.) Kocaeli'nde yerleşik Büyük Sanayi Kuruluşudur.

500 Büyük Sanayi Kuruluşunun Satış Karlılığı (%);

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
500 Büyük Sanayi Kuruluşu	7,6	5,6	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8	7,2	6,4
Özel Kuruluşlar	5,9	4,8	5,3	4,1	6,1	5,2	5,6	7,1	6,1
Kamu Kuruluşları	32,5	19,1	13,6	19,1	-1,9	14,1	32,9	10,1	13,6

500 Büyük Sanayi Kuruluşu içerisinde giren Kocaeli’nde yerleşik 79 Büyük Sanayi Kuruluşunun Satış Karlılığı (%);

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
79 Büyük Sanayi Kuruluşu	3,6	3,7	2,9	2,5	6,4	6,5	7,4	4,0	5,6
Özel Kuruluşlar	3,6	3,7	2,9	2,5	6,4	6,5	7,4	4,0	5,6
Kamu Kuruluşları	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SONUÇ

2018 yılında İSO 500 içerisinde KSO üyesi kuruluşların sayısının 79 olduğu görülmektedir. 2018 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamına giren 79 KSO üyesi sanayi kuruluşu, üretimden satışlardan yüzde 28,1 oranında pay almıştır. KSO üyesi kuruluşların ihracattaki payı ise yüzde 21,8 düzeyinde gerçekleşmiştir.

79 Büyük KSO üyesi sanayi kuruluşunun 32’si yabancı sermayelidir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2018 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş “TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.” olmuştur. TÜPRAŞ üretimden satışlardaki liderliğini güçlendirerek sürdürmektedir.

TÜPRAŞ 2018 yılında İSO 500’ün toplam üretimden satışlarının yüzde 9’unu gerçekleştirmiştir. Üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş “Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.” olmuştur.

“Hyundai Assan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.” onuncu sırada yer almıştır.

2018 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş, son beş yıldır olduğu gibi yine “TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.” olmuştur. TÜPRAŞ, İSO 500’ün yarattığı toplam brüt katma değer 2016’da yüzde 19,1’ini, 2017’de yüzde 19’unu gerçekleştirirken, 2018’de bu oran yüzde 16,2’ye gerilemiştir.

2018 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş arasında birinci sırada “Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.” yer almaktadır. En çok ihracat yapan kuruluşlar arasında otomotiv sektörü yine sürükleyici rol oynamış, gösterdiği ihracat performansı ile ilk üçteki ağırlığını korumuştur.

Kocaeli Sanayi Odası, Fuar İçi, 41040 İzmit / Kocaeli
T. 262 315 8000 F.262 321 9070 kso@kosano.org.tr www.kosano.org.tr